



# SICKLA SKOLA

*Plan mot diskriminering och kränkande behandling*

Sickla skola  
2020/2021

**VILL KAN VÅGAR**

## Innehåll

Sickla skolas värdegrund/ambition: VILL KAN VÅGAR .....	3
Syfte med planen .....	3
Riktlinjer från läroplanen .....	3
Styrdokument och lagar som reglerar likabehandling .....	4
Definitioner.....	5
Vad är kränkande behandling? .....	6
Främjande arbete.....	7
Förebyggande arbete.....	9
Nulägesbeskrivning av Trygghetsteamets arbete på Sickla skola .....	10
Förebyggande aktiviteter gällande diskrimineringsgrunderna.....	12
Åtgärdande arbete .....	15
Bilaga 1: Handlingsplan vid kränkning på Sickla skola .....	15
Bilaga 2: Handlingsplan för allvarliga konflikter, hot och våld .....	18
Bilaga 3: Handlingsplan mot rasism, främlingsfientlighet och diskriminering .....	19
Bilaga 4: Handlingsplan om en elev blir utsatt för diskriminering eller kränkande behandling av vuxen .....	20
Bilaga 5: Sickla skolas Ledstjärnor & Ordningsregler .....	21
Bilaga 6: Konsekvenser om Ordningsreglerna inte följs .....	22

# Sickla skolas värdegrund/ambition: VILL KAN VÅGAR

På Sickla skola utbildar vi våra elever till kreativa innovatörer som vill, kan och vågar!

Vi lägger stor vikt vid att främja nyfikenhet, kreativiteten och lusten att lära hos våra elever. Vi vet att det skapar både vilja, engagemang och mod att lära tillsammans med andra.

Vi har höga förväntningar på både elever och pedagoger. Sickla skola ska alltid ligga i framkant och alla elever ska ha en tydlig mätbar utveckling i alla ämnen och i sin förmåga att samspela med andra

Skolans ledning och medarbetare värdesätter en god dialog och förtroendefulla relationer med er vårdnadshavare. Sickla är en glad och trivsamt skola, här ska alla känna sig välkomna!

## Syfte med planen

Syftet med *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* är att förebygga och förhindra att elever utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling i skolan.

## Riktlinjer från läroplanen

### Lgr 11 Kap 2:1

#### Alla som arbetar i skolan ska

- medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen,
- i sin verksamhet bidra till att skolan präglas av solidaritet mellan människor,
- aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper,
- visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt.

#### Skolans mål är att varje elev

- kan göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter,
- respekterar andra människors egenvärde,
- tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling, samt medverkar till att hjälpa andra människor,
- kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen och
- visar respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv

# Styrdokument och lagar som reglerar likabehandling

## Kränkningar och diskriminering i två regelverk

Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (2006 års lag) upphörde att gälla den 1 januari 2009. Sedan den 1 januari 2009 finns bestämmelserna i stället i skollagen (6 kap Åtgärder mot kränkande behandling) samt i den nya diskrimineringslagen (diskriminering). Det råder fortfarande nolltolerans mot kränkningar. Huvudmannen för verksamheten är ansvarig för att lagen följs. Lagen skall främja barns och elevers rättigheter, motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan kränkande behandling.

## Skollagen 6 kap: Åtgärder mot kränkande behandling

**Ansvar för medarbetaren:** 5 § Huvudmannen ansvarar för att medarbetaren fullgör de skyldigheter som anges i detta kapitel, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget.

**Aktiva åtgärder:** Målinriktat arbete: 6 § Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Närmare föreskrifter om detta finns i 7 och 8 §.

**Skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling:** 7 § Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

**Plan mot kränkande behandling:** 8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande årsplan.

**Förbud mot kränkande behandling:** 9 § Huvudmannen eller medarbetaren får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling.

**Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling:** 10 § En lärare, förskollärare eller annan medarbetare som får kännedom om eller upplever att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen via länk. Mejl med info går till rektorerna som kan använda detta för statistik och förebyggande arbete för att skapa mer trygghet. Rektor är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen (2008:567).

I både skollagen och läroplanen för det obligatoriska skolväsendet (Lgr 11) betonas betydelsen av att alla elever skall kunna känna sig trygga i skolan.

## **Diskrimineringslagen (2008:567) Gäller från 1 jan 2009.**

1 § Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

## **FN: s konvention om barns rättigheter är sedan 20200101 Lag**

**2018:1197** FN: s barnkonvention har sitt ursprung i principen om den inneboende värdigheten hos alla människor och deras obestridliga rättigheter. Barnkonventionen bygger på perspektivet; barnets bästa ska alltid komma i främsta rummet.

## **Lgr 11 Kap 2:1**

### **Alla som arbetar i skolan ska**

- medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen,
- i sin verksamhet bidra till att skolan präglas av solidaritet mellan människor,
- aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper, och
- visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt.

## **Arbetsmiljölagen (AML)**

Syftar till att uppnå en god fysisk och psykosocial arbetsmiljö, samt att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet. Med en god arbetsmiljö menas t ex inflytande, handlingsfrihet och utveckling.

## **Socialtjänstlagen (SOL)**

Verksamheter som berör barn och ungdom är skyldiga att göra anmälan till socialtjänsten enligt 14 kap 1 § i SOL (2001:453). Detta gäller både skolmyndigheten och alla anställda hos skolmyndigheten.

## **Brottsbalken**

Strafflagarna i brottsbalken gäller även skolan. I brottsbalken finns inte mobbning eller kränkande behandling som särskilda begrepp eller brottsrubricering. Här kan det istället handla om: misshandel, olaga hot, olaga tvång, ofredande, trakasserier, förtal/förolämpning, sexuellt ofredande, hets mot folkgrupp.

## **Definitioner**

Vår årliga plan mot kränkande behandling och diskriminering omfattar arbetet kring:

**Kränkande behandling** är ett samlingsbegrepp för olika former av kränkningar. Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. En viktig utgångspunkt är att den som uppger att han/hon upplever sig som kränkt, måste tas på allvar.

**Mobbning** förutsätter att den som utsätts kränks vid upprepade tillfällen, vilket skiljer mobbning från andra former av kränkande behandling. Vidare råder en obalans i makt mellan den som mobbar och den som utsätts för mobbning

**Diskriminering** är ett övergripande begrepp för negativ och därmed kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån olika grunder såsom kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder.

**Direkt diskriminering** missgynnande av ett barn eller elev i förhållande till andra om missgynnandet har samband med ovan nämnda grunder. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

**Indirekt diskriminering** missgynnande av ett barn eller elev eller elev genom att skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt, men som i praktiken inbegriper någon eller några av ovan nämnda grunder. Ett exempel kan vara att skolan serverar alla elever samma mat, trots att det finns elever som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

**Sexuella kränkningar** är grundade på kön eller trakasserier anspelade på sexualitet.

**Rasism** är föreställningar om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper. Mot bakgrund av en sådan uppfattning ses vissa folkgrupper som mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

**Främlingsfientlighet** är motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

**Homofobi och sexuella trakasserier** är motvilja mot eller förakt för HBTQI personer, Homosexuella-, Bisexuella-, Transpersoner-, Queera- och Intersex-personer.

**Våld och hot** är att bli fysiskt utsatt för slag och knuffar, samt att bli hotad eller kallad för nedsättande saker.

## **Vad är kränkande behandling?**

Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde.

Kränkningar kan utövas av en eller flera personer mot en eller flera personer och kan ske i alla miljöer - när som helst. Det kan ske vid enstaka tillfällen eller systematiskt och återkommande.

Kränkningarna kan vara:

- Fysiska (att bli utsatt för slag, knuffar)
- Verbala (att bli hotad eller kallad för kränkande saker)

- Psykosociala (att bli utsatt för utfrysning/ryktesspridning)
- Textburna (klotter, brev och lappar, men även mail, sms och sociala medier)

En person som berättar att hon eller han känner sig kränkt - ledsen, arg, sårad eller skadad - måste alltid tas på allvar. Individens subjektiva upplevelse är en viktig utgångspunkt i definitionen av kränkande behandling. Det är inte handlingen i sig som kan definieras som kränkande utan om en handling upplevs som kränkande av den som utsatts. Det bestäms av situationen vem som kränker, var, när och varför samt hur den som blir utsatt reagerar.

**Mobbning** är ett exempel på kränkande behandling. Mobbning är kränkningar som sker vid upprepade tillfällen. Den eller de som mobbar har makt över och förtrycker den som utsätts. Mobbning kan utövas av en eller flera personer, mot en eller flera personer.

Andra exempel på kränkande behandling är all form av diskriminering exempelvis sexuella trakasserier, homofobi, etniska kränkningar, ålder, rasism och främlingsfientlighet.

Nolltolerans mot kränkande behandling och mobbning gäller alla barn, elever, medarbetare och vårdnadshavare.

Ingen kränkande behandling får förekomma mellan elever – vuxna, vuxna – elever, elever - elever eller vuxna – vuxna. För att nå målet nolltolerans mot kränkande behandling och mobbning måste all medarbetare inom våra verksamheter ständigt vara vaksam på om kränkningar förekommer. Alla medarbetare har ansvar för att kränkande behandling inte förekommer på våra arbetsplatser.

Alla medarbetare har ansvar för alla elever på skolan och har skyldighet att uppmärksamma vad som sker på lektioner, på raster, i matsalen, i omklädningsrum, i leksituationer osv. Den som ser att kränkningar förekommer har en skyldighet att motverka kränkningen och ska anmäla det till huvudmannen via länk. Den som ser, men inget gör, är medskyldig till kränkningen.

Arbetsgivaren är ytterst ansvarig vid uppkomna situationer.

## Främjande arbete

*(Ur skolverkets allmänna råd och kommentarer, För att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling).*

- syftar till att förstärka respekten för allas lika värde
- omfattar alla diskrimineringsgrunderna
- riktas mot alla och bedrivs utan förekommen anledning samt
- är en naturlig del i det vardagliga arbetet

På Sickla skola arbetar medarbetaren kontinuerligt med vårt gemensamma förhållningssätt kring allas lika värde. Förhållningssättet påverkas av en individs erfarenheter, kunskaper, värderingar, känslor, relationer, kommunikationsförmåga och allt övrigt i den enskildes livshistoria och som förmedlas av viktiga personer men också allmänt av samhälle och kultur. Vi reflekterar regelbundet kring de

normer och värderingar som verksamheten förmedlar, genom sin organisation och undervisning. Under arbetslagsmöte diskuteras aktuella elevärenden, arbetsmiljö, arbetsro, trygghet och trivsel.

En viktig förutsättning för trygghet är den personliga utvecklingen. Först när man vet vem man är, kan man känna sig trygg i sig själv och möta andra i dialog och hantera konflikter.

*Vad du säger om mig*  
*Vad du tror om mig*  
*Hur du ser på mig*  
*Vad du gör mot mig*  
*Hur du lyssnar på mig*  
*Sådan blir jag* (Okänd källa)

### ***1. Demokratiska former och bemötande***

På klassrådet, elevrådet och fritidsmöten förs diskussioner om bemötande och hur man är en bra kompis. Elever uppmuntras att lyssna på varandra, vänta på sin tur samt att hjälpa varandra. Vid samlingarna uppmärksammas vilka elever som är i skolan och vilka som är sjuka och lediga. Alla elever som vill prata ska känna att de blir lyssnade på av sina kamrater. Den medarbetare som tar emot elever på morgonen uppmärksammar och hälsar på alla elever samt vårdnadshavare.

Styrda rastaktiviteter på förmiddagsrasterna erbjuds för ökad trivsel, trygghet och gemenskap. Mål för rastverksamheten är:

- Glädje
- Utmaning
- Samarbete
- Delaktighet
- Tydliga regler
- Något för alla
- Rörelse

### ***2. Samarbete skola och hem***

Samarbetet med vårdnadshavarna är en av grundpelarna i Sickla skolas pedagogiska arbete. Ett förväntansdokument har tagits fram av skolan som synliggör vad vårdnadshavare kan förvänta sig av skolan och vad verksamheten har för förväntningar på vårdnadshavarna.

### ***3. Handlingsplan vid kränkning på Sickla skola***

I vår verksamhet följer vi de kriterier för förebyggande arbete som sammanfattas i bilaga 1. För att alla ska vara väl uppdaterade så tas denna modell upp så att samtlig medarbetare får ta del av den då vi årligen upprättar vår *Plan mot diskriminering och kränkande behandling*. Detta är ett främjande arbete.



## Förebyggande arbete

*(Ur skolverkets allmänna råd och kommentarer, För att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling).*

Det förebyggande arbetet:

- syftar till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling och omfattar endast områden som i en kartläggning av verksamheten identifierats som en riskfaktor.

## Kartläggning

Under läsåret 2020–2021 ska vi genomföra kartläggningar beträffande barnens och elevernas trygghet på följande sätt:

*På individnivå:*

- Enskilda mentorssamtal på skolan.
- Trygghetsenkät för låg- och mellanstadiet genomförs ht-20.
- Skolsköterskan tar upp trygghet och trivsel i sina hälsosamtal, d v s enskilda samtal med eleverna under de planerade hälsoundersökningarna.

*På gruppnivå:*

- Närvarokontroll.
- Upprätthålla en trivsamt miljö.  
Medarbetarna lägger stor vikt vid synliggörandet av elevernas tankar och att alla ska få uttrycka sina tankar och åsikter. Att kunna sätta ord på sina känslor har stor betydelse för att minska antalet destruktiva konflikter.
- Samarbets- och vänskapsövningar, samtal i ring och värderingsövningar för att öka trivsel och trygghet.
- Massage och mindfulness i flera klasser/grupper.
- Medarbetare ansvarar för gruppindelningar på såväl förskolan som skolan och fritids.
- Klassråd och elevråd är viktiga organ för trygghetsarbetet.
- Brevlåda till skolsköterskan/Trygghetsteamet finns för rapportering av misstänkt mobbning och kränkande behandling.
- Rastvärdar finns utomhus för att observera och iaktta eleverna i deras lek för att kartlägga deras relationer och upptäcka ev. kränkande behandling.
- Alla rastvärdar har gula västar på sig för att eleverna ska känna sig trygga och hitta rastvärdarna på skolgården.
- Skolgården är indelad i olika områden där varje rastvärd ansvarar för ett område.
- Pedagogisk lunch: samtliga medarbetare äter tillsammans med eleverna.
- Frilufts-, lek- och speldagar samt temadagar för att skapa gemenskap.
- Överlämningsrutiner vid övergång förskola/förskoleklass/skola samt mellan olika stadier.
- Inskolningsdagar förskoleklass.
- Resultatuppföljning RUK genomförs med alla klasser varje termin.

- Varje år genomförs enkätundersökning för eleverna rörande trivsel och kränkande behandling. Likaså ingår tryggheten som en del i den årliga enkäten för vårdnadshavare.
- Klasser och mentorer genomför tillsammans en så kallad trygghetsvandring. Likaså görs det i varje elevgrupp under höstterminen för att kartlägga otrygga platser i skolan och på skolområdet.
- Medarbetarnas bemötande och förhållningssätt mot eleverna ska vara positivt och uppmuntrande – inga vuxna får kränka någon elev.

### **Grundskolan inkl. fritidshemmet**

Kränkningar kan ske på platser där många elever rör sig eller där de vuxna inte ser dem, t ex i korridorer, omklädningsrum och undanskymda platser. De kan förekomma i klassrum och på skolgården. T ex kan någon skratta eller göra miner/ge blickar vid felaktiga svar eller inte vilja arbeta med en kamrat. Eleverna kan vara hårdhänta mot varandra, men hävdar att det är på skoj, prata illa om varandra och lämna någon utanför. Kränkningar kan förekomma när eleverna delar upp sig i lag till egna aktiviteter på raster och på fritidstid. Vuxna bör vara observanta på datoranvändning, sms, mms samt elevernas språkbruk.

### **Grundsärskolan**

Grundsärskolan har högre vuxentäthet, grupperna är små och medarbetaren finns nära sin elevgrupp. Kränkningar eller mobbning kan på grund av detta vara lättare att upptäcka där. Det kan hända att grundskoleelever i olika åldrar tittar på grundsärskolans elever, viskar eller pekar om någon låter eller agerar på ett annorlunda sätt. Det kan ske t ex på skolgården, i matsalen eller fritids. Det kan också förekomma osäkerhet i bemötande eller förhållningssätt från vuxna. Information och dialog behövs i olika sammanhang för ökad förståelse.

I skolans gemensamma traditioner och aktiviteter är det naturligt att grundsärskolans elever deltar efter förmåga. Detta förutsätter dialog och flexibilitet mellan verksamheternas medarbetare då medarbetarens kännedom om barnens/elevernas behov avgör medverkan. Planeringen ska ske i god tid mellan de berörda på grundsärskolan och grundskolan.

## **Nulägesbeskrivning av Trygghetsteamets arbete på Sickla skola**

Varje år har vi en uppstart med arbete runt respekt, empati, kamratskap och omtanke för alla elever på Sickla skola. Eleverna arbetar då med trygghet och trivsel utifrån Planen mot diskriminering och kränkande behandling, genom värderings- och samarbetsövningar.

### **Resultat och analys av hösten 2019 och våren 2020**

Hela skolan har fått utbildning i *Mini-medling* i juni och augusti -19. Vid upptakten av vårterminen -20 genomförde Medlingscentrum en fortbildningsinsats för skolans Trygghetsteam i sk Stor-medling, en fördjupad version av medling som teamet bl.a använder sig av. Trygghetsteamet har arbetat med ärenden från åk 1 till åk 6. Ärenden som teamet fått in handhas enligt plan för teamet. Teamet ser goda effekter av detta arbete ute i skolan. När man har använt Mini-medling frekvent ger den tydliga arbetsgången i medlingen eleverna verktyg för att reda ut konflikter själva till större del. Vid Stor-medling går processen mer på djupet hos eleverna och skapar möten och lösningar dem emellan som ger hållbara relationer på sikt. Eleverna själva och kontaktade vårdnadshavare har varit nöjda med det arbete Trygghetsteamet genomfört.

Alla lärare har genomfört en trygghetsvandring för alla klasser och en enkät skickades ut i november som sedan följdes upp under våren för att se att trygghet och trivseln har förbättrats utifrån de insatser som vi gör både i skolan, trygghetsteamet och elevhälsan tillsammans.

Elevrådet är med och beslutar om trivselreglerna varje år tillsammans med rektor Åsa Portelius.

## Mål hösten 2020 och våren 2021

Nya medarbetare på Sickla skola deltog i ½ dags Mini-medlingskurs i augusti -20 tillsammans med Vilans skolas medarbetare. Trygghetsteamet presenterades och Mini-medling aktualiserades vid uppstartsdagen för ht -20. Teamets antal medlemmar har utökats med nya skolkuratoren. Vi kommer att arbeta för ökad trygghet genom att Mini-medling används mer frekvent överallt på skolan. Detta leder till en ökad likvärdighet vid konflikthantering och gör att eleverna blir mer trygga i dessa situationer. Skolkurator deltar i utbildning av Stor-medling på Vilans skola 200908. Vi kommer fortsätta med att ta fram ett förslag på hur vi kan få hela skolan att bli ännu mer delaktiga i det förebyggande arbetet kring vår värdegrund och med arbetet kring våra trygghetsärenden i alla årskurslag.

Skolans satsar detta läsår på fortbildning av arbetsmodellen *Kooperativt lärande* i skolans undervisning. Detta kommer att leda till ökad delaktighet för alla elever. Fritidshemmet utveckling följer Ann Pihlgrens teorier och följs kontinuerligt upp. Sickla skola använder tidsstöd, bildstöd och arbetsrocirklar i alla klassrum för ökad tillgänglighet i vår fysiska miljö. Detta ökar arbetsron och främjar relationerna för att alla elever, vårdnadshavare och pedagoger ska kunna känna trivsel och trygghet på vår skola.

## Arbetsgång konflikthantering på Sickla skola 2020–2021

### Åtgärdsstrappa



"När alla skolmedarbetare har ett likartat arbetssätt vid konflikter skapas trygghet både för elever och medarbetare. Elever känner sig rättvist bemötta och lika behandlade av alla medarbetare. Medarbetare känner att de har en struktur i ryggen, vågar agera i fler situationer och känner sig trygga med att de har stöd från skolledningen vid konflikthantering. Dessutom känner sig föräldrar trygga med att skicka sina barn till en skola med en tydlig rutin för konflikthantering. Mini-medling är ett konkret verktyg som ger ett gemensamt förhållningssätt". <http://brakasmartare.medlingscentrum.se/mini-medling/>

## Riskområden

- Omklädningsrummet i idrottshallen
- Fotbollsplanen där är eleverna inte överens om vilka regler som gäller
- Rinken, där är det många elever samtidigt och där sker det fler konflikter

## Förebyggande aktiviteter gällande diskrimineringsgrunderna

### Kön

#### Mål

All verksamhet ska genomsyras av ett genusperspektiv för att öka jämställdheten; inga elever ska känna sig utsatta för diskriminering eller trakasserier på grund av kön. Till exempel ska skolan och fritids aktivt arbeta för att motverka traditionella könsmonster. Vi arbetar för nolltolerans mot nedsättande sexualiserat språkbruk.

#### Aktiviteter

Vi arbetar med att uppmärksamma elevers språkbruk, muntligt såväl som skriftligt. Varje klass i skolan diskuterar språket som används på skolan samt går igenom skolans trivselregler och diskuterar hur man ska agera mot varandra. All medarbetare på Sickla skola reflekterar regelbundet över sin syn på genusperspektiv, till exempel hur man bemöter flickor respektive pojkar på skolgård och klassrum.

### Etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning

#### Mål

I våra verksamheter ska alla barn och elever oavsett etnisk eller kulturell tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, ha samma rättigheter och möjligheter. Inga elever ska känna sig utsatta för diskriminering eller trakasserier på grund av etnisk eller kulturell tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning.

#### Aktiviteter

Vi arbetar med att uppmärksamma olika etniska grupper, kulturer och religioner. Vid etnocentriska\* påståenden ska pedagogen föra en öppen diskussion med klassen/barngruppen.

All medarbetare ska arbetslagsvis diskutera och arbeta fram gemensamma riktlinjer för hur de bör hantera situationer där etnisk, kulturell eller religiös tillhörighet har betydelse.

Exempel på frågeställningar att diskutera: Hur informerar vi vårdnadshavare som inte talar eller förstår svenska? Hur gör vi om elever inte kan vara med på idrotten för att det är ramadan? Hur upptäcker och hanterar vi hedersrelaterad kontroll av flickor?

*\*etnocentrism = benägenhet eller tendens att se sin egen kultur som central samt att bedöma eller tolka andra kulturer med utgångspunkt i värdesystem formade i det egna kultursystemet. Etnocentrism kan innebära en överlägsen och nedvärderande attityd gentemot vad som uppfattas som annorlunda, men kan också innebära en uppfattning om att den egna kulturen är unik och central.*

### Funktionsnedsättning

#### Mål

I vår verksamhet ska alla elever ha samma rättigheter och möjligheter. Inga elever ska känna sig utsatta för diskriminering eller trakasserier på grund av funktionsnedsättning.

#### *Aktiviteter*

Arbeta för att alla elever ska ha lika möjligheter att delta i verksamheterna, oavsett funktionshinder. Vid planering av skolans och fritidsverksamhet ska konsekvenserna för elever med olika funktionshinder beaktas. Ca hälften av grundsärskolan Palettens elever är integrerade på fritids. Vi ska arbeta med att öka kunskapen om bemötande av personer med olika funktionshinder; synliga och osynliga.

Grundsärskolans medarbetare agerar direkt och förklarar vid händelser på skolgården eller i matsalen eller andra utrymmen. De ger även information om funktionshindren och beteendena i grundskolans klasser vid behov och efterfrågan.

### **Sexuell läggning och könsöverskridande identitet eller uttryck**

#### *Mål*

Vår verksamhet ska arbeta för ökad förståelse för olika sexuell läggning. Inga elever ska känna sig utsatta för diskriminering eller trakasserier på grund av sexuell läggning, könsidentitet eller familjebildning.

#### *Aktiviteter*

Skolan ska informera och undervisa om olika sexuella läggningar. När vi diskuterar frågor som sexualitet, könsidentitet eller familjebildning ska information om homo-, bi- och transsexualitet ingå.

### **Ålder**

#### *Mål*

Ingen elev i vår verksamhet ska missgynnas, diskrimineras eller på olika sätt trakasseras på grund av sin ålder. Alla elever i våra verksamheter ska oavsett ålder ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter.

#### *Aktivitet*

Vår verksamhet ska aktivt arbeta förebyggande genom samtal och pedagogernas tydlighet gällande diskrimineringsgrunden.

### **Annan kränkande behandling**

#### *Mål*

Inga elever i våra verksamheter ska känna sig utsatta för någon form av annan kränkande behandling.

#### *Aktivitet*

Vi ska aktivt och systematiskt lyfta olika former av moraliska och etiska frågeställningar. Detta sker fortlöpande av all medarbetare i skolan och på fritids.

## **Elevers, medarbetares och vårdnadshavares medverkan**

## **Årligen återkommande**

- Värdegrunden förankras och revideras under inledningen av höstterminen varje år med samtliga medarbetare, skolans elever liksom på föräldraråd.
- Planen förankras och konkretiseras under inledningen av höstterminen varje år där pedagogerna lägger upp en läsårsplan för förankringen av *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* hos eleverna och genomför kontinuerliga värderings- och samarbetsövningar.
- Utvärdering av planen och synpunkter på och förslag till planen sker under utvärderingsdagarna i juni varje år.
- Baserat på förslag och synpunkter från medarbetare och elever (utifrån inkomna enkätsvar), och vårdnadshavare, reviderar Trygghetsteamet *Planen mot diskriminering och kränkande behandling* tillsammans med ledningsgrupp varje år.
- Elever och vårdnadshavare deltar varje år i enkätundersökning där trygghetsfrågor utgör en viktig del.
- Utifrån de riskfaktorer som har framkommit under trygghetsvandringar informerar rektor huvudman och medarbetare om nödvändiga åtgärder för att minimera riskfaktorerna.
- Den slutliga reviderade och daterade upplagan av planen läggs ut på skolans hemsida.

## **Regelbundet**

- När information om kränkande behandling uppkommer anmäls detta av medarbetare direkt till huvudman via länk. Rektor/bitr. Rektorer informeras att anmälan gjorts och skyndsamt utreder. Åtgärder vidtas skyndsamt för att komma till rätta med problemen och man tar hjälp av Trygghetsteamet vid behov.
- Varje vecka träffas arbetslagen och tar upp frågor kring elevhälsa och elevernas välmående och sociala situation.
- EHT träffas varje vecka (se elevhälsoplan).
- Trygghetsteamet träffas varannan vecka.

## **Klasslärares uppgifter är grundläggande för trygghetsarbetet på Sickla skola:**

- Planering och genomförande av samarbetsaktiviteter vid läsårsstart med målsättningen att stärka såväl gruppen som individens självkänsla.
- Planering och genomförande av kontinuerliga värderings- och samarbetsövningar, dramaövningar och samtal kring trivselregler och värdegrund i det dagliga arbetet. Elevernas upplevelser och funderingar är utgångspunkt.
- Att inom ramen för arbetet med elevens IUP sätta upp mål för och följa upp social och kunskapsmässig utveckling och inleder vid behov utrednings- och dokumentationsarbetet enligt *Elevhälsoplanen* på Sickla skola.
- Att relationen mellan elev och mentor har en sådan kvalitet att eleven känner att hen kan vända sig till sin klasslärare med olika slag av problem och frågor.
- Vi strävar efter ett gott samarbete mellan hem, skola och fritids.

## **Medarbetarens kompetensutveckling**

Vår målsättning är att ständigt höja kompetensen hos vår medarbetare så att alla former av diskriminering, mobbning och annan kränkande behandling förebyggs och aktivt motverkas. Vi ser över behovet av fortbildning kring likabehandling och rutiner för det förebyggande arbetet med Planen mot diskriminering och kränkande behandling.

## Åtgärdande arbete

Det åtgärdande arbetet:

- kräver goda rutiner för att upptäcka, utreda och åtgärda diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling,
- ska påbörjas genast när det kommit signaler om att ett barn eller en elev känner sig diskriminerad, trakasserad eller kränkt, samt innebär att verksamheten måste vidta åtgärder som dokumenteras och utvärderas för att förhindra att kränkningen upprepas.
- Följer den trappa vi tagit fram som grund för arbetet.

*(Ur Skolverkets allmänna råd och kommentarer, För att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling)*

**Skollagen 6. Kap: Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling**  
**10 §** *En lärare, förskollärare eller annan medarbetare som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.*

### **Om kränkande behandling förekommer**

Om kränkande behandling eller mobbning förekommer är det viktigt att prata med de inblandade så snabbt som möjligt. Det finns flera olika metoder och arbetssätt för hur man kan gå till väga när någon blir utsatt för kränkande behandling/mobbning. Alla situationer där kränkningar förekommer är unika, beroende på vilka som är inblandade, därför kan man inte säga att en metod eller ett arbetssätt alltid passar. Vilken metod eller arbetssätt som används kan variera från fall till fall. Det viktiga är att något görs, att den kränkte blir tagen på allvar.

### **För att stoppa kränkning/mobbning bland vuxna:**

Den som anser sig utsatt för kränkning/mobbning har ansvar för att genast ta kontakt med sin närmaste chef. Den som ser att någon blir kränkt har ett ansvar för att reagera på det inträffade.

## **Bilaga 1: Handlingsplan mot kränkande behandling på Sickla skola**

**Det viktiga är att något görs - att rektor skyndsamt startar en utredning, att den kränkte blir tagen på allvar.**

- Alla vuxna ska vara goda förebilder, bry sig, vara positiva mot barnen, eleverna och varandra, samt kunna sätta gränser.
- Alla vuxna griper in vid allt dåligt beteende och är skyldig att anmäla till huvudmannen via länk om man får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling.
- Rektor/biträdande rektorer informeras om anmälan och utreder skyndsamt omständigheterna. Trygghetsteam kan bli kontaktade. Teamet består av: Biträdande rektor/specialpedagog och sammankallande, skolkurator, lärare, lärarassistent, fritidspedagog och 2 fritidsmedarbetare.
- Trygghetsteamet informerar varje år elever och medarbetare om sitt arbete och hur vi på skolan kan arbeta förebyggande på skolan med hjälp av Mini-medling.
- Alla elever informeras om att kränkningar inte får förekomma, varken i skolan eller utanför, på nätet eller mobil m.m. och att de kan vända sig till närmaste vuxen för att få hjälp. Brevlådan vid skolsköterskans rum finns även för detta ändamål.
- Enkäter där man frågar om hur eleverna bemöter varandra och även om medarbetarens uppträdande mot eleverna genomförs varje läsår.

### **Åtgärder**

Efter anmälan till Trygghetsteamet startar en utredning:

- Två utvalda vuxna har individuella samtal med inblandade elever. Samtalet följer metoden och är lösningsinriktat, eleverna själva kommer fram till lösningar och hur man kan göra istället med stöd av de vuxna. Avtal görs mellan eleverna om överenskommelse som sedan utvärderas.
- Vårdnadshavarna till de berörda informeras innan Stor-medlingen.
- Uppföljningssamtal med de berörda hålls inom 1–2 veckor, därefter återkommande uppföljningar vid behov. Inblandade elever som behöver ytterligare stöd kan få det genom elevhälsa och övriga på skolan/fritids.
- Teamet följer gången för Sickla skolas konsekvenstrappa gällande kränkningar. Vid behov hålls elevhälsokonferens och i samråd med vårdnadshavarna beslutas där om åtgärder. Dessa kan bl.a. vara gruppbyte, utökat vuxenstöd eller, om inget hjälper, anmälan till socialtjänsten.

### **Till våra elever på Sickla skola**

**Gör så här om du eller någon du känner blir kränkt eller mobbad:**



- Du behöver berätta det för någon vuxen hemma eller på skolan. Det är svårt att få hjälp om ingen vet. Ge inte upp. Om du märker att du inte blir trodd eller förstörd ska du försöka berätta för någon annan.
- Skriv lapp och lägg i brevlådan hos skolsköterskan.
- Följ med kamraten till någon vuxen och berätta hur det är.
- Reagera på orättvisor som kamraten blir utsatt för.
- Var själv en bra kamrat.
- Ring barnens hjälptelefon tel. **116 111**

## Till föräldrar

Att plötsligt få reda på att ens barn blir mobbat innebär för de flesta föräldrar en chock som medför att man kan handla panikartat t.ex. genom att ta direkt kontakt med mobbarens föräldrar. Eftersom detta är en chock även för dem, vet man av erfarenhet att det då kan uppstå osämja mellan föräldrar.

Det är oerhört viktigt att eleven som är mobbad under hela processens gång stöttas. Även mobbaren upplever en lättnad av att problemet upptäckts och att de får hjälp med att bryta sitt beteende.

Självklart vill vi att miljön på skolan ska vara trygg. Att forma människor som kan acceptera andra människors sätt, utseende, fel och brister är en stor uppgift som vi alla vuxna har. Att fostra våra barn in i ett bra socialt mönster är en svår uppgift.

Vi som valt att arbeta med barn och ungdomar har alltid detta med oss i våra arbetsmetoder och de flesta av oss har stor erfarenhet. Den största påverkan på barnet har dock du som förälder. Dina attityder och värderingar hemma är det som påverkar ditt barn mest, särskilt det de fått med sig före skolstarten.

Det bästa förebyggande arbetet mot mobbning är:

- att ni hemma har en god kontakt med ert barn.
- att barnet känner att klimatet är sådant att de med trygghet kan berätta för dig att de själva eller någon annan far illa.
- att ni tar er tid att prata med varandra.

Vid misstanke om att ditt barn eller någon annans barn far illa ber vi dig ta kontakt med någon vuxen på skolan omgående. Bättre med en kontakt en gång för mycket än en gång för lite.

## **Bilaga 2: Handlingsplan för allvarliga konflikter, hot och våld**

### **Elev - elev**

- Den/de vuxna som finns i närheten hjälps åt att avvärja eller avbryta det pågående hotet/våldet. De inblandade skiljs åt till olika lokaler tillsammans med någon vuxen.
- Skolledningen kontaktas och informeras om händelsen.
- Samtal förs med de inblandade var för sig. I första hand leder mentor eller annan pedagog som känner eleven samtalet men om händelsen är allvarlig deltar någon i skolledningen i samtalen. Om bedömning görs att samtalet inte kan ske samma dag, avvakta till nästa dag.
- De inblandade träffas tillsammans med de vuxna som haft samtalen.
- Elevernas vårdnadshavare deltar på samtalen utifrån vår konsekvenstrappa.
- Skolledningen gör en bedömning om händelsen ska polisanmälas.
- Incidentrapport skrivs skyndsamt i det digitala systemet KIA.

### **Elev – medarbetare, medarbetare - elev**

- Den/de vuxna som finns i närheten hjälps åt att avvärja eller avbryta det pågående hotet/våldet. De inblandade skiljs åt till olika lokaler.
- Rektor kontaktas.
- Samtal förs med de inblandade var för sig. Om bedömning görs att samtalet inte kan ske samma dag, avvakta till nästa dag.
- Därefter träffas de inblandade och reder ut vad som hänt tillsammans med rektor och ev annan berörd medarbetare.
- Om bedömning görs att inblandad medarbetare behöver stöd utanför skolan erbjuds adekvat stöd.
- Av rektor utsedd person informerar berörda elever och pedagoger.
- Skyddsombud och fackliga ombud informeras.
- Rektor ansvarar för uppföljning och gör en bedömning om händelsen ska polisanmälas.
- Incidentrapport lämnas till rektor.

## **Bilaga 3: Handlingsplan mot rasism, främlingsfientlighet och diskriminering**

- På Sickla skola accepteras inga rasistiska, främlingsfientliga, diskriminerande eller andra kränkande symboler, elaka kommentarer eller t ex musik med ett sådant budskap.
- Åtgärder görs vid rasism, främlingsfientlighet och diskriminering om det sker på Sickla skola.
- Vid spridning av rasistiskt, främlingsfientligt eller annat diskriminerande material såsom t ex flygblad eller affischer, har all medarbetare i våra verksamheter ansvar att genast stoppa denna spridning.
- Rektor skall därefter snarast informeras om materialet och om vem som spridit detta.
- Om någon i våra verksamheter bär rasistiska, främlingsfientliga eller andra diskriminerande symboler eller spelar musik med samma budskap är det medarbetarens skyldighet att säga till personen att detta inte är tillåtet och rapportera till rektor som beslutar om ev fortsatta åtgärder som t ex polisanmälan.
- Medarbetaren i våra verksamheter skall ingripa om någon använder skällsord med rasistisk, främlingsfientlig eller diskriminerande innebörd. Om detta ändå inte upphör rapporteras detta till rektor.
- Rektor tar beslut om åtgärder såsom kontakt med vårdnadshavare, information till berörda pedagoger, insatser från elevhälsan eller polisanmälan.
- Den person som utsatts för rasism, främlingsfientlighet eller diskriminering erbjuds stödjande samtal. Även stödjande samtal för vårdnadshavare kan vara aktuellt.
- I de fall medarbetare i våra verksamheter ger uttryck för rasism, främlingsfientlighet eller diskriminering skall detta direkt anmälas till rektor som har det yttersta ansvaret för ärendet.
- Arbetet dokumenteras fortlöpande vid åtgärder vid rasism, främlingsfientlighet eller diskriminering.

## **Bilaga 4: Handlingsplan om en elev blir utsatt för diskriminering eller kränkande behandling av vuxen**

- Den som får kännedom om att ett barn eller en elev har blivit utsatt för diskriminering eller kränkande behandling av vuxen informerar rektor/bitr.rektor.
- Rektor/bitr.rektor ansvarar för att en utredning av händelsen görs och att en plan upprättas.
- Samtal för att inhämta information sker med barn/ elev och vårdnadshavare.
- Den vuxne som har utsatt barnet/eleven kallas till samtal av rektor/bitr. rektor.
- Beroende på ärendets art vidtas de åtgärder som är lämpliga.
- Rektor/ bitr. Rektor utvärderar och följer upp ärendet med den utsatte samt den vuxne.
- Information till vårdnadshavare sker kontinuerligt under ärendets gång.
- Rektor/bitr. rektor ansvarar för att dokumentation av ärendet sker och att det arkiveras.

## Bilaga 5:

### Sickla skolas Ledstjärnor & Ordningsregler läsåret 20/21

#### Ledstjärnor

- Du ska känna dig trygg och välkommen i skolan med alla vuxna och alla elever.
- Du ska kunna arbeta i lugn och ro på lektionerna.
- På Sickla skola lyssnar vi på varandra. Genom att lyssna på andra visar du respekt och blir själv respekterad.

Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet. Trivselreglerna diskuteras i elevrådet och följs upp i alla klasser. Rektorn beslutar om ordningsregler (skollagen kap 5 § 5).

#### Trivselregler (ordningsregler) på Sickla skola

- Du har ett trevligt bemötande mot alla på skolan.
- Du behandlar alla väl och har nolltolerans mot fysiska eller psykiska kränkningar.
- Du använder ett vårdat språk i skolan.
- Du passar tider.
- Du är rädd om vår skola och du tar ansvar för skolans material.
- När du är utomhus på rasten håller du dig inom skolans område.
- På Sickla skola är det godisförbud.
- Du lämnar in mobiltelefonen innan första lektionen och du får tillbaka den efter dagens slut.
- Du tar ansvar för ditt lärande och skolarbete.
- Du tar av dig skor (där det krävs), mössor, kepsar (ytterkläder) när du kommer in.
- Du lämnar värdesaker och farliga saker hemma.
- Du kastar inte snöbollar, stenar, kulor eller annat som kan skada andra.
- Vid pulka och skridskoåkning använder du hjälm.
- Du går inomhus.

#### Om du som elev inte följer skolans regler:

##### Steg 1:

Berörd medarbetare har ett allvarligt samtal med dig, där ditt beteende/händelse förväntas att upphöra. Du berättar hemma om vad som har inträffat. Dina föräldrar kontaktar skolan för att återkoppla. Klasslärare eller berörd medarbetare kan behöva återkoppla direkt till vårdnadshavare vid behov.

##### Steg 2:

Om händelsen är allvarlig eller upprepas kommer din klasslärare eller berörd medarbetare att ha samtal med dig och informera vårdnadshavaren. Biträdande rektor informeras.

##### Steg 3:

Klasslärare kallar till ett möte med dig som elev och vårdnadshavare.

##### Steg 4:

Rektor eller biträdande rektor kallar till möte med vårdnadshavare (ev. elev) och berörd medarbetare.

## Bilaga 6: Konsekvenser om Ordningsreglerna inte följs

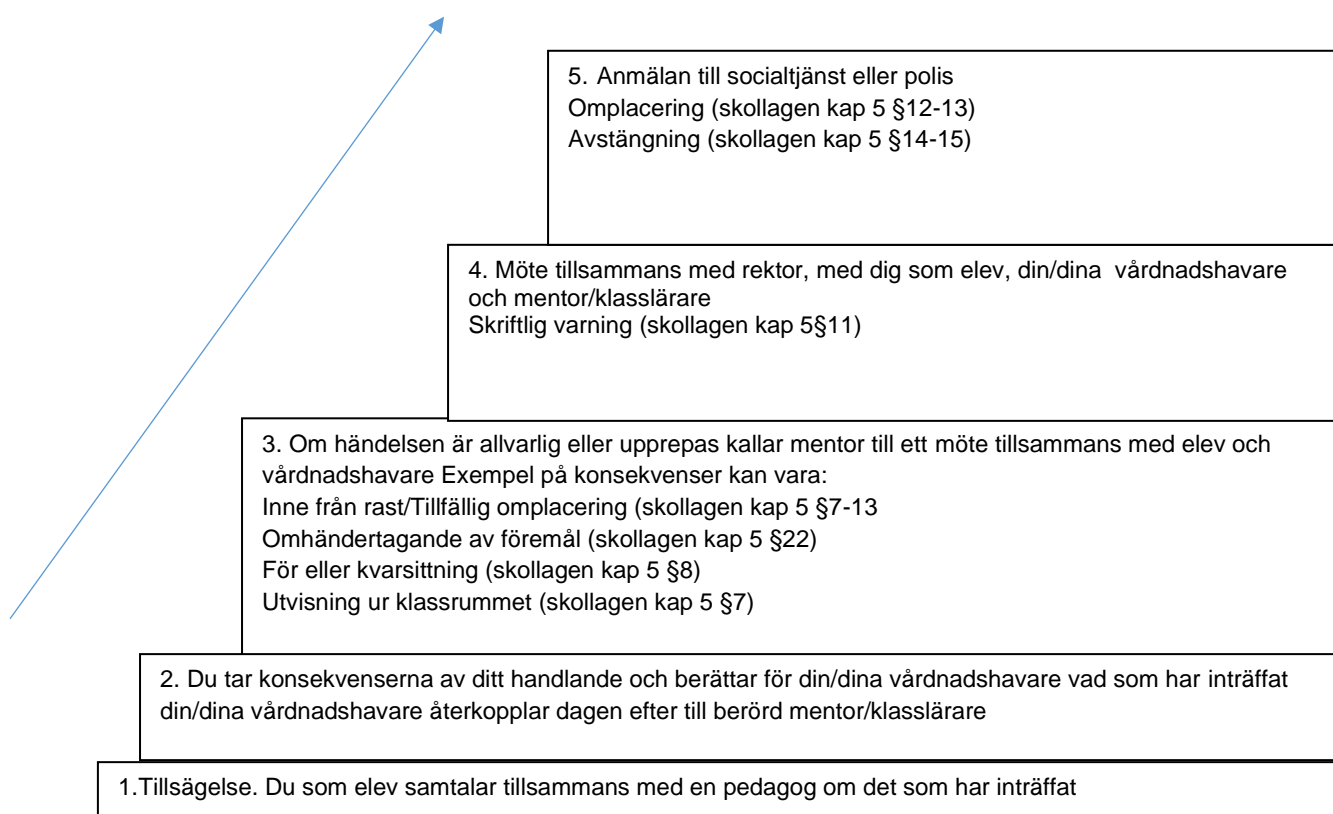
*Grunden för trygghet, trivsel och studiero är att vi har en god dialog och kommunikation med och mellan elever, pedagoger och vårdnadshavare.*

### Allmänna befogenheter för rektor och lärare

#### Skollagen kap 5

§6 Rektor eller en lärare får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträdande. Enligt de förutsättningar som följer av 7-23 §§ får det beslutas om utvisning, kvarsittning, tillfällig omplacering, tillfällig placering vid en annan skolenhet, avstängning och omhändertagande av föremål. - En åtgärd enligt första eller andra stycket får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter.

### Sickla skolas konsekvenstrappa - utifrån skollagen



Vid avsiktlig skadegörelse och förstörelse som t.ex. klotter får den som orsakat skadan arbeta av, eller ersätta kostnaden, för det som förstörts. Skola och hem beslutar tillsammans om hur det ska gå till. Vid allvarliga händelser (ex våld, hot/hot om våld, skadegörelse) kan steg hoppas över!